

Một ngày, chúng tôi công ty tôi M, tôi thấy có người rao bán tập bản chính thực địa Trung Quốc. Có người gọi thúc tôi đi ngay.

Xin phép, tôi lái xe một mình từ New York. Trước mặt tôi, tập bản đồ nhúng cái bàn, đầy mỹ thuật trang trí từ năm 1933. Lúc nhìn trang, tôi hài lòng vì ảnh chụp kinh tế kinh tế kinh tế kinh tế. Bản đồ chỉ từ năm nay, nhìn khu vực của Trung Quốc. Trong đó, hình ảnh Tây Tạng và Mông Cổ vào bản đồ. Tôi nghĩ: "Nếu Trung Quốc cho rằng Hoàng Sa và Trường Sa là của họ thì họ cũng đưa vào sách này".

Và ý nghĩ rằng, tập bản đồ cập nhật kê 29 tỉnh của Trung Quốc không cập nhật Hoàng Sa và Trường Sa. Các nhà của Trung Quốc chỉ dựa vào Hi Nam trong tập bản đồ tỉnh Quảng Đông. Tôi thấy phẫn nộ, bấm vào thời báo vui cho bản đồ M và Việt Nam.

Sinh ra ở Quảng Ngãi, quê hương của Hi Nam Hoàng Sa, những kinh tế Trung Quốc cũng như Hoàng Sa ngày 19/1/1974 vì tôi là một khách xa lạ khi còn ở Việt Nam cho tôi khi nhìn thấy M. Không có nhiều người nói cho tôi biết về câu chuyện. Có khi người trên ghế nhà trường thì trung thực và nghiêm túc ở TP HCM, tôi cũng không có kinh nghiệm gì đã đi ra Hoàng Sa.

Tháng 8 năm 2012, tin tức Nguyễn Mai Hương tỉnh Bạc Liêu Việt Nam một bản Trung Quốc thì nhà Thanh. Trên đó, mô tả giới hạn của Trung Quốc phía nam của Hi Nam. Lúc đó, tôi nghĩ, tại sao mình không tìm kiếm bản Trung Quốc do các nhà phân tích Tây phát hành mình như lãnh thổ, lãnh hải của Việt Nam. Tôi quyết định sử dụng tập bản đồ Hoàng Sa. Và như hành trình này, Hoàng Sa trong thực địa tôi dần dần rõ ràng hơn.

Tôi nhớ khi một lần nhìn thấy một người khai sinh một công dân xa xa Hoàng Sa có ông du khách chính quyền, hình như những viên chức chính quyền Hoàng Sa có khách du lịch hay những nhân viên khí tượng người Pháp làm việc ở Hoàng Sa. Tôi thì xa, ta đã có dân ra sinh sống Hoàng Sa và đã có chính quyền quản lý quản lý này. Và xa hơn nữa, triều đình nhà Lê và nhà Nguyễn trong thế kỷ 16 đến 19 cũng đã quản lý Hoàng Sa.

Một không thì gian sau khi mua tập bản đồ quý New York, tôi liền tìm kiếm thông tin một tìm sách Ba Lan có tập bản đồ "Trung Hoa thực địa" do Tỉnh ủy Bắc Bộ chính thức B Giao thông Trung Hoa Dân Quốc xuất bản từ năm 1919 từ Nam Kinh. Người chỉ tìm cho tôi biết về sách này hơn 10 năm và tôi là người ưu tiên về nó. Ông không hiểu sao tôi lại mua sách bản đồ làm gì. Còn tôi thì không biết qua cái gì vàng, mua luôn tập bản đồ.

Càng tìm kiếm, tôi càng thêm hứng say và tin tưởng vào tài liệu bản đồ mình có. Tôi phát hiện nhiều bản đồ những năm 1700 cho đến 1900 do các nhà xuất bản châu Âu thực hiện cho thấy Hoàng Sa thuộc về Việt Nam. Chạm vào thêm một trang bản đồ, tự nhiên tôi liền có cảm giác mình sẽ khám phá vùng biển quê hương.

Bộ sưu tập cuối cùng gồm 150 bản đồ Trung Hoa và bản đồ Hoàng Sa, ba sách atlas Trung Hoa. Trong gần 400 năm liên tục, từ năm 1626 đến 1980, các nhà hàng hải châu Âu không hề nhìn nhận của Trung Quốc chỉ dựa vào Hi Nam. Trong đó, bộ atlas của các nhà nghiên cứu đánh giá các khách quý giá là "Trung Hoa thực địa" năm 1919 cũng như bản đồ năm 1933. Các tập bản đồ này thừa nhận cũng về phía nam Trung Quốc của Hi Nam, chẳng bao giờ công nhận Hoàng Sa và Trường Sa của Việt Nam.

Người xa lạ ra bản đồ dựa trên trí nhớ và những hướng theo các ngôi sao chòm sao không dựa trên vệ tinh và kinh nghiệm khi đi giao thông vì quản lý quản lý nào, hình như nó thực sự về nó. Họ hoạt động trong các bản đồ Đông Nam Á, quản lý Hoàng Sa năm sát thềm lục địa Việt Nam.

Độc biết, có một bản đồ Hoàng Sa rất quý hiếm vì giá trị pháp lý cao, đó là sách tập bản đồ của Viện Địa lý Hoàng gia B, Giáo sư Phillipe Vandermaelen. Nó gồm 6 cuốn atlas bản đồ thế giới in vào năm 1827. Phần sách bản đồ châu Á có hai trang nói về Việt Nam, gồm bản đồ Hoàng Sa và giới thiệu

v t nc An Nam (tên gi Vit Nam theo cách ca phng Tây). ây là mt trong s rt him bn vào thi im ó v mt cách tuyt i chính xác kinh , v , c im a lý. Tp bn th gii dày công xây dng ca Giáo s Phillipe Vandermaelen c dâng tng vua Hà Lan Willem I.

Tháng 12/2012, tôi gi b su tp ca mình v thành ph à Nng. T cuc trng bày u tiên vào tháng 1/2013 ti bo tàng Đà Nng, b su tp lan ta i khp mi min t nc trong 100 cuc trin lãm khác.

Tháng 2/2013, trang bìa tp chí chính tr uy tín M - The Christian Science Monitor - ng bài báo "Thang Dinh Tran loves maps and Vietnam. That may put him in the eye of a storm" (Trn Thng yêu bn và Vit Nam, iu có th t anh vào mt bão). Sau bài báo, nhieu hc gi, nhà nghiên cu chính tr và ngi M bit v s kin bin o Vit Nam b tranh chp vi Trung Quc. Bn bè, ng nghip trong công ty gp tôi tìm hieu v vn thú v này và chúc cho Vit Nam bo v ch quyn bin o thành công.

Tháng 7/2015, tôi gi th cho Thng ngh s John McCain và Thng ngh s Marco Rubio ti M; gi th cho Thng ngh s Ngô Thanh Hi ti Canada vào tháng 6/2018 gii thiu nhng t liu bn c v Hoàng Sa và Trung Quc, khng nh ch quyn ca Vit Nam. Ngài John McCain hi âm rng ông "ng h quan im bo v ch quyn ca Vit Nam và t cáo s hung hng ca Trung Quc trên vùng bin Vit Nam".

Trong khuôn kh Hi ngh cp cao APEC 2017 ti Đà Nng, Tng thng Donald Trump trong bài din vn ca mình ã nói v lch s Vit Nam. "Vào khong nm 40, Hai Bà Trng ã ánh thc tinh thn ca nhân dân vùng t này. ó là ln u tiên ngi Vit ng lên u tranh cho s c lp và nim t hào ca các bn. Nc ch nhà Vit Nam không ch có tinh thn ó trong 200 nm mà là trong gn 2000 nm". Ý t li din vn ca ông là phi dùng sc mn h bo v ch quyn và nn c lp, lch s không th quên nhng ngi ã tranh u vì t nc.

Gia ình tôi xut thân t min trung, ni có truyen thng hc hành và dn thân cho xã hi. Ông c tôi là nhà nho theo phong trào Đông Du t bui u th k 20. Th h cha ông trong gia ình sau này u theo vn chng, âm nhc và nhà giáo. Nh ông T Hanh, mt nhà th mang m cht làng quê Vit. Đn th h mình, riêng tôi ang có nhng d án khác nhau v giáo dc và khoa hc k thut óng góp cho Vit Nam. Tôi luôn có cm giác mt mát v tinh thn khi ch quyn b tn hi.

Tôi mong mun chính quyn thng xuyên t chc các s kin v bin o Vit Nam, các bn tr có c hi tìm hieu và nh c s nc mình. iu tôi vn ly làm tic là nhieu câu chuy n v Hoàng Sa và Bin ông cha c chính thc a vào sách giáo khoa và lch s. Vic a ni dung quan trng này vào sách lch s chính thng hoàn toàn không to ra thù hn hay kích ng mà là tr lch s v úng vi giá tr tht ca nó. Hiu s, ngi Vit Nam mi vng tin trong hin ti và tng lai. Ch khi càng nhieu ngi bit n, xã hi mi càng có trách nhim i vi ch quyn không ch Hoàng Sa, Trng Sa mà còn trên khp di t hình ch S hay trên vùng bin, vùng tri Vit Nam.

Trn Thng